

ningen har viist sig over for det sidstnævnte Institut, ligesom jeg ogsaa har haadt Leilighed til i det andet Thing at udtale min Anskuelse i saa Henseende og til at imødegaa Yttringer, som ere fremkomne. Jeg tror ganske vist, at der saavel ved Universitetet som ved Kommunitetet kan være en Del at rette. Jeg tror, at man maa have Dinene aabne for, at der er Fremskridt at gjøre, som man maaske tidligere ikke saa meget havde Dinene aabne for, og jeg tror, at det vil være ønskeligt, ja tilbørligt nødvendigt, at noget Saadant sker. Om man derved vil afvæbne den Uvillie, som har viist sig fra forskjellige Sider, er vist nok saare tvivlsomt, thi jeg tør ingenlunde benegte, at denne Uvillie kan have en anden Grund; men jeg maa dog yttre, at med Hensyn til selve Bestemmelsen paa Finantsloven vedrørende Universitetet kan jeg dog ikke sige, at denne Stemning har haadt Indflydelse i nogen mærkelig Grad, thi den har ikke forhindret, at man til Universitetet har opnaaet saadanne Bewillinger i forskjellige Diemed, som kunne have Interesse for Universitetet. Ganste vist kunde man jo henvende Tanken paa Forholdet til Kommunitetet, men jeg maa gjentage her, hvad jeg under en tidligere Behandling har sagt, at der jo her er Tale om noget Extraordinært, nemlig om, at der skal gives fra et andet Institut. Der er ikke her Tale om at tage Bestemmelse om det vedkommende Institut selv eller om den hele finantsielle Stilling, som dette har, men der er her Tale om at fordre Bidrag fra en anden Institution. Derom have Meningerne efterhaanden udviklet sig i den Retning — og det synes jo ogsaa, at der i dette Thing er Stemmer, som hæve sig herfor —, at dette i og for sig ikke kan anses for at være naturligt og ønskeligt, men at man tværtimod, for saa vidt der var Spørgsmaal om et bestemt Krav, som var tilfede, maatte søge at faae det afviklet og klaret saaledes, at Forholdet derved blev afgjort imellem disse to Institutioner. Jeg kan sige, at dette er en Anskuelse, som efterhaanden er kommen frem i den nyere Tid. Tidligere gik Anskuelserne ganske i modsat Retning, og det er derfor naturligt, at Finantsloven tidligere paa dette Punkt havde en anden Skikkelse; men jeg tror dog ikke, at man kan forkaste den anden nyere Anskuelse, kun maa den have til Følge, at Ordningen af Universitetets Stilling overfor Staten bliver en saadan, at dette bliver i Stand til af sine regelmæssige Indtægter at kunne afholde sine Fornødenheder. Da jeg sidst havde Ordet i denne Sag, gjorde jeg opmærksom paa, at det kunde være tvivlsomt, hvorledes denne endelige Ordning kunde stille sig; men det er vist, at man fra det andet Things Side udtrykkelig har erkjendt, at der ikke kan reises nogen Indsigelse imod, at Staten maa styde saa Meget til, at Universitetet ikke kommer til at opspise sin Kapital. Hvad Kommunitetet angaar, da mener jeg, at de ærede Med-

lem har fuldkommen Ret, og jeg har ogsaa selv tidligere stærkt fremhævet, at det faae besynderligt ud, at man, naar man nu vilde fastholde det Fundatmæssige ved Kommunitetet, ikke vilde gaa ind paa, at en forholdsvis ringe Del af Overstudet blev anvendt netop i det ubeslutelige, fundatmæssige Diemed. Dette var imidlertid ikke til at opnaa, idet man gik ud fra, at dette først kunde ske, naar Forslaget kom frem i en saadan Skikkelse, at det viste sig, at man i det Hele taget gik i den Retning, at udvide denne Understøttelse til trængende Studerende, saaledes, at det ikke blev bestemt fastslaaet, at disse skulde være Studerende, som havde deres akademiske Examen. Jeg tror ogsaa, at dette er en Bet, som man maa komme ind paa, hvilket jeg allerede har udtalt i Folkethinget samt ved en tidligere Leilighed forrige Aar her i Thinget, og det netop — som jeg tror — med Samstemning af det ærede Medlem saa vel som af et æret Medlem, som er stillet i et nært Forhold til Universitetet og Kommunitetet. Naar dette kommer frem, tvivler jeg heller ikke paa, der vil kunne erholdes en passende Understøttelse til de Studerende, men der vil jo ganske vist blive den Vanskelighed tilfede, at selv om dette sker, vil Kommunitetet dog have et saa betydeligt Overstud, at der vistnok vil komme forskjellige Planer frem, og at Fantasien vil komme noget i Bevægelse, saaledes at vi — hvad jeg tillod mig at bemærke i det andet Thing — let vilde faae en Gjentagelse af, hvad vi have prøvet med Sorø. Naar en Stiftelse er stillet saaledes, at den har et bestemt Formaal givet, hvortil der ikke kan anvendes Mere end en Fjerdedel eller en Femtedel af dens Indtægter, saa bliver det altid en vanskelig Opgave at bestemme, hvorledes de overstyende Indtægter skulle anvendes. Jeg tror ogsaa, at denne Vanskelighed, som en Gang imellem fremkommer ved den altfor store Rigdom, ogsaa vil vise sig her; men jeg tvivler dog ikke paa, at der med Hensyn til den nødvendige Forbedring af Stillingen for de Studerende i det Hele ikke vil frembyde sig nogen Vanskelighed, naar man først kommer ind paa Ordningen. — Det ærede 1ste Medlem for Kjøbenhavn (Madvig) henvendte i Anledning af disse Bemærkninger en mere bestemt Spørgsel til mig, som angik et enkelt Punkt ved Universitetet, nemlig Optagelse af de 10,000 Rb. til Examenskommissioner. Jeg tvivler ikke paa, at det ærede Medlem er bekendt med disse Forhold, men hvis Noget skulde være ubekjendt dermed, skal jeg dog fremhæve, at Forholdet er bestemt ved Lov, nemlig ved Lønningsloven af 1871, saaledes at der skulde gives 9,000 Rb. til Examenskommissioner og, indtil saadanne fremkom 7,000 Rb. til faste Censorer. Da denne Lønningslov fremkom, udtalte jeg bestemt, at efter min Opfattelse vilde der i det Mindste ikke i den nærmeste Fremtid kunne være Tale om at ordne denne